

DÖVİZ KURU OYNAKLIĞI İLE İTHALAT VE İHRACAT ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN ZAMAN SERİSİ ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Serpil TÜRKYILMAZ*

Prof. Dr. Mustafa ÖZER**

Doç. Dr. Erol KUTLU***

ÖZ

Bu çalışmada, Türkiye’de 1999:01-2007:01 dönemi için AR(1)-TGARCH(1,1) modeli yardımıyla aylık nominal döviz kuru oynaklığı elde edilmiş ve ilgili dönem için bir Standart VAR modeli altında Granger Nedensellik Testi ile nominal döviz kuru oynaklığı, ithalat ve ihracat arasındaki nedensel ilişkilerin yönü belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca çalışmada, ihracat ile ithalat arasında, ithalat ile nominal döviz kuru oynaklığı arasında belirlenen çift yönlü ve ihracattan, nominal döviz kuru oynaklığına doğru olarak belirlenen tek yönlü nedensellik ilişkilerinin varlığının bir kanıtı olarak, sözkonusu Standart VAR modeli yardımıyla Etki-Tepki Analizi sonuçları ve Varyans Ayrıştırma Analizi sonuçları da elde edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Nominal Döviz Kuru Oynaklığı, İthalat, İhracat, TARCH Modeli, Granger Nedensellik Testi, Etki-Tepki Analizi, Varyans Ayrıştırma Analizi.

A TIME SERIES ANALYSIS OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE VOLATILITY OF EXCHANGE RATE, EXPORTS AND IMPORTS

ABSTRACT

In this study, monthly nominal exchange rate volatility has been obtained by using AR(1)-TGARCH(1,1) model over the period 1999:01-2007:01 in Turkey and the direction of causality relationships among nominal exchange rate volatility, import and export have been tried to be determined by the Granger Causality Test of the Standard VAR model. Furthermore, in the study, the results of the Impulse-Response Analysis and the Variance Decomposition Analysis of the Standard VAR model have been obtained as an evidence of presence of one sided causality relationship from export to nominal exchange rate volatility, and two sided causality relationships between import and the nominal exchange rate volatility, and between import and export.

Keyword: Nominal Exchange Rate Volatility, Import, Export, TGARCH Modeli, the Granger Causality Test, the Impulse-Response Analysis, the Variance Decomposition Analysis.

* Bilecik Üniversitesi, Bilecik Meslek Yüksekokulu, e-mail: sturkyilmaz@anadolu.edu.tr

** Anadolu Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, e-mail: muozer@anadolu.edu.tr.

*** Anadolu Üniversitesi, İ.İ.B.F., İktisat Bölümü, e-mail: ekutlu@anadolu.edu.tr.